

nu bruges under den mundtlige Procedure for Højesteret i Straffesager.

Bortset fra Nævningesager er nærværende Lovforslags Regel altsaa den, at saavel i Underretssager som i de Sager, der i første Instans skulle paadømmes af Landsret, foregaar hele Indsamlingen af Bevismateriale ved Underretten, hvorefter Oplæsning af de tilvejebragte Beviser finder Sted under den mundtlige Forhandling for Retten. Ligesom i borgerlige Sager kan Landsretten dog forlange, at en eller flere af de Personer, der have afgivet Forklaring i Sagen, skulle møde under Domsforhandlingen og personlig afgive Forklaring der. Ved denne Fremgangsmaade vil det offentlige i næsten alle Landsretssager spares for de meget betydelige Udgifter, som efter Proceskommissionens Forslag vilde bevirkes ved Vidners og andres Rejse til det Sted, hvor Landsretten holdes, og deres Ophold der ofte i flere, stundom i mange Dage, ligesom den Ulejlighed og Tidsspilde, som derved vilde foraarsages. Borgerne, i en ganske tilsvarende og meget betydelig Grad formindskes.

Kun i Landsretssager, hvori der medvirker Nævninger, har man, da disse jo ikke kunne forudsættes at have de retskyndige Dommeres Øvelse og i mange Tilfælde ej heller deres Evne til ved at høre en Oplæsning, at tilegne sig det oplæstes virkelige Indhold og Betydning, fundet det fornødent at bibeholde Umiddelbarhedsprincippet efter Proceskommissionens Forslag.

Lovforslaget beholder uforandret Proceskommissionens Forslag om, hvilke Sager der i 1ste Instans skulle paadømmes ved Underret, og hvilke Sager der i 1ste Instans skulle paadømmes ved Landsret.

I alle Straffesagerne bliver det som anført Underretten, som ligesom efter Proceskommissionens Forslag besørger den forberedende Behandling. Hvad denne angaar, formener Justitsministeriet, at man ved en Reform af Strafferetsplejen maa fuldstændig bort fra det nuværende Inkquisitionssystem med dets hemmelige Forhør, dets Udelukkelse af Forsvarere, dets Pligt for den Sigtede til at udtale sig, en Pligt der endogsaa kan fremtvinges ved Tvangsmidler saa stærke som Hensættelse paa Vand og Brød, indtil den Sigtede svarer, o. s. v. Men man har ikke ment, at den Vej, Proceskommissionen er gaaet med Indførelse af det rene Anklageprincip, er den eneste, ad hvilken man kan naa til en for den Sigtede fuldt ud betryggende og retfærdig Ordning.

Anklageprincippet, saaledes som det

er udført i Proceskommissionens Forslag, lægger saa godt som hele Sagens Ledelse i Politiets Haand. Herimod kan der blandt andre Invendinger navnlig gøres den, at den vidtrækkende Virksomhed, som derved overlades Politiet, med Nødvendighed, hvis dette skal kunne magte Opgaven, maa medføre en meget betydelig Forøgelse af Politistyrken hele Landet over og derved særdeles betydeligt større Udgifter for det Offentlige end efter det nuværende System.

Det foreliggende Lovforslag foreslaar en Undersøgelsesform, hvorunder Undersøgelsesdommeren modtager saavel den Sigtedes som Vidnernes og andres Forklaringer, men ikke kan kræve, at den Sigtede skal svare, paa hvilken Frihed for den Sigtede til at undlade at udtale sig der maa lægges den allerstørste Vægt. Forslaget foreslaar tillige ligesom de tidligere Forslag, at Retsmøderne som Regel skal være offentlige, at der sørges for, at den Sigtede, saasnart han bliver arresteret, kan faa en Forsvarer, og at Varetægtsarrestens, Anvendelse lovbindes. Dernæst foreslaas Indførelse af borgerlig Kontrol med Varetægtsarrestanter og gives en udvidet Adgang til Erstatning for uforskyldt Varetægtsarrest og til Erstatning for uforskyldt Udtaaelse af Straf ifølge en Dom, der senere viser sig at have været urigtig, og foreslaas en ganske ny Regel om Erstatning, eventuelt Æreserklæring, i Tilfælde af Anholdelse, der viser sig uberettiget. Lovforslaget indeholder endvidere den betydningsfulde Regel, at hvor Spørgsmaal opstaar om Erstatning for uforskyldt Varetægtsarrest eller for uforskyldt Udtaaelse af Straf, kan den, der søger Erstatningen, altid forlange afgjort af Nævninger, om der tilkommer ham Erstatning, og hvor stor denne skal være.

Og endelig indfører Lovforslaget til den Sigtedes fuldkomne Betryggelse mod Overgreb fra Undersøgelsesdommerens Side den nye Regel, at den Sigtede, som har aflagt Tiltaaelse, paa et hvilket som helst Trin af Sagens Behandling, saalænge der ikke er faldet Dom i Sagen, kan tage en afgiven Tiltaaelse tilbage, uden at der, saaledes som Tilfældet er efter den nugældende Ordning og ogsaa vilde have været efter Proceskommissionens Forslag, behøver at foreligge Omstændigheder, der bestyrker Rigtigheden af Tiltaaelsens Tilbagetagelse.

Den samlede Virkning af alle disse Bestemmelser — hvortil for betydelige